

Nova campaña europea contra a ditadura das multinacionais

Isabel Álvarez

Entrepueblos Asturias

Nun principio, os tratados entre países ou zonas político-xeográficas servían para facilitar e promover o intercambio comercial a través da redución ou eliminación dos aranceis, pero agora a tendencia é abranguer aspectos que se consideran obstáculos á 'libre' circulación de bens e servizos

Estes obstáculos son aquelas normas e políticas que buscan protexer a produción e as empresas locais, algúns sectores estratégicos, a igualdade e os dereitos laborais, ou a seguridade no consumo, entre outras. Moitos destes tratados, ademais, inclúen un capítulo de investimentos co fin de garantir a circulación do capital, impulsando a privatización dos servizos públicos e a mercantilización de sectores relacionados con dereitos básicos. Os tratados de nova xeración van un paso máis alá e implican sectores que antes estaban totalmente alleos á lóxica do lucro. Son un instrumento clave para extender a lóxica da acumulación a todos os aspectos da vida.

No ano 2014 naci a Campaña Non ao TTIP no Estado español. Unha campaña que trataba de informar, formar e concienciar sobre as consecuencias dos novos modelos de Tratados de Comercio e Inversión (TCI), e en especial das negociacións deste tratado trasatlántico. Despois, atopámonos no medio dunha onda de novas negociacións de tratados como o CETA (o tratado con Canadá) e o TISA (o tratado que pechaba o círculo e puña en venda os servizos); e moi especialmente contra os tribunais privados nos que as grandes corporacións demandan aos estados por decisións que consideran perxudiciais para os seus investimentos (ISDS).

Durante estes catro anos, o obxectivo fora – sobre todo – paralizar estes tres tratados. Logramos algunhas vitorias, a máis importante delas foi a de artellar unha rede estatal, europea e internacional que puxo sobre a mesa o alcance da ferocidade do capitalismo. Unha rede que conseguiu reunir 3.263.920 sinaturas en 23 estados da UE e a aprobación de resolucións contra estes tratados en máis de 2.000 municipios e rexións.

Agora mesmo o TTIP está paralizado –porque a administración Trump prefire esperar o momento de obter máis vantaxes comerciais fronte á UE- e o CETA (en vigor mesmo de maneira provisional) aínda segue pendente dunha dúbida ratificación nalgúns parlamentos estatais.

NOVA ETAPA DE ACCIÓN CONTRA OS TRATADOS DE COMERCIO E INVESTIMENTO

A nova campaña, renomeada como Campaña contra os TCI, trata de englobar todos os tratados que a Comisión Europea se lanzou a negociar tras a paralización do TTIP, con Xapón, Singapur, Mercosur, a renovación do de México, entre outros. Pero non só iso, senón que tamén está pensada para dar un novo pulo e empezar a construír alternativas transformadoras ao capi-

talismo patriarcal, que antepón os intereses das grandes empresas aos das persoas e aos do planeta, apuntalando o conflito estrutural e irresoluble entre o capital e a vida.¹ Estas novas alternativas beben da aprendizaxe colectiva e as resistencias locais e internacionais que foron xurdindo en todo o mundo.

OUTRO COMERCIO É NECESARIO

Un comercio que reduza os impactos da globalización; ao servizo das maiorías sociais e non das empresas multinacionais; baseado na cooperación dos pobos; que estea dentro dos límites do planeta; que fomente unha economía dirixida a xerar recursos para a vida; que protexa os dereitos laborais, a educación, a saúde, e a auga, o coñecemento e a cultura; que incentive a economía local e a economía social e solidaria; que protexa o futuro da agricultura campesiña no norte e o sur global; e que defenda unha fiscalidade xusta e elimine os mal chamados paraísos fiscais.

En colectivo foi tamén como xurdiu esta nova etapa, a través da coordinación estatal de todos os núcleos locais. Unha nova etapa que, xa a día 20 de agosto, conseguira a sinatura de 96 organizacións dende que comezou en xuño deste mesmo ano.

Que esiximos:

- Democratizar a política comercial da UE.
- Información accesible e avaliación dos impactos sociais, ambientais e laborais deste tipo de tratados.
- Soberanía popular e das institucións públicas para legislar e regular a defensa e mellora do interese público e o ben común.
- Servizos públicos de calidade e accesibles para todas as persoas.
- Políticas que fagan que o groso do comercio sexa local e de proximidade, que promovan unha economía social e solidaria que antepoña os valores ambientais e sociais e do traballo digno.
- Deter a expansión e terminar cos mecanismos de resolución de conflitos investidor-Estado, sexan os ISDS, o ICS, ou o Tribunal Multilateral de Investimentos.
- Medidas que obriguen ás empresas transnacionais a cumprir os dereitos humanos.

A Campaña baséase en núcleos locais, redes estatais, europeas e internacionais, dedicadas a investigar, informar e mobilizar a cidadanía. Actualmente hai cinco comisións temáticas estatais (Traballo, Agricultura e alimentación, Medioambiente, Servizos públicos e Poder corporativo), ademais de comisións encargadas do funcionamento da Campaña.

A Campaña xa lanzou varios comunicados e materiais, dispoñibles na web e nas redes sociais: como un vídeo promocional, unha nova imaxe, o manifesto "As persoas e o planeta primeiro: Non aos TCI" ou o libro "Guía práctica para entender os tratados de comercio e investimento. Como as multinacionais planean apropiarse do teu futuro".

Como sinala Yayo Herrero na *Introducción do libro*: as vidas privilexiadas sostéñense devorando outras vidas. E así é, vivimos na era da necropolítica, onde a vida dunhas poucas persoas está por riba da de case toda a poboación do planeta (especialmente da de aquelas persoas máis empobrecidas, *os ninguéns* dos que nos falaba Galeano, esas que custan menos que a bala que as mata) e do mesmo planeta.

Ao eliminar as "barreiras ao comercio internacional" -é dicir, os dereitos das persoas e o planeta-, descontroláanse as finanzas, privatízanse servizos básicos e recórtase o gasto público; todo isto afecta de maneira máis salvaxe ás clases máis empobrecidas e, moi especialmente, ás mulleres, que son as que se ocupan dos traballos de coidados. Ademais, tal e como sinalan Juan Hernández Zubizarreta e Pedro Ramiro, están aproveitando para construír toda unha arquitectura da impunidade das grandes empresas, posto que as normas dos TCI forxan un dereito internacional que está por riba de calquera outro dereito e, ademais, vén apuntalado polas cláusulas de resolución de disputas como o ISDS ou o ICS, que outorgan máis privilexios ás empresas multinacionais.²

CAMPAÑA EUROPEA DURANTE 2019

Por todo isto en setembro pasado reuníronse en Bruxelas as plataformas de 18 estados da UE para convocar unha campaña europea e internacional a desenvolver durante 2019, cunha recollida de sinaturas masiva e diferentes accións de mobilización cidadá con dous obxectivos:

- A eliminación destes Tribunais de arbitraje de diferenzas entre investidores e estados, en todas as súas formas e denominacións (ISDS, ICS, MIC, etc.). É dicir, os tribunais que, amparados nos tratados de comercio e investimento, permiten ás grandes multinacionais demandar aos estados para a aprobación e execución de políticas públicas que entendan que poden afectar os seus beneficios.
- Que a Unión Europea e os seus Estados membros deixen de entorpecer e favorezan o proceso que se está levando ás NN.UU. para a aprobación dun Tratado Internacional Vinculante sobre empresas multinacionais e DDHH. E que a propia UE e os seus estados membros aproben leis vinculantes para as súas empresas no mesmo sentido

Temos o deber de posicionarnos e de saír en defensa dos nosos dereitos, temos o compromiso e a responsabilidade de exercer como persoas sociais e políticas activas; e podemos facelo dende moitos lugares diferentes: dende o ecoloxismo, dende o municipalismo, dende o feminismo, dende a solidariedade internacionalista, ou dende aquel espazo no que nos sintamos máis cómodas; sempre que non esquezamos que todos son necesarios e deben dialogar para poder confrontar unha realidade que é complexa e diversa.

Por todo isto, dende a Campaña Non aos TCI, facemos un chamamento á cidadanía [...] temos que esixir un cambio de orientación nas políticas comerciais, fiscais e redistributivas que poñan no centro a preservación do medioambiente e os dereitos humanos e das comunidades como condición fundamental para garantir a paz e unha maior xustiza global. 🗣️

Notas

1. "Subversión feminista de la economía", Amaia Pérez Orozco, *Traficantes de sueños*, Madrid 2014
2. Los tratados de la ofensiva neoliberal contra la vida, Rosa Ortiz e Cristina Pina, *EntrePobos - Ecologistas en Acción - Ingeniería Sin Fronteras, El Salto* núm. 14, 2018

